

РЕШЕНИЕ

№ 13

гр. П., 01.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – П. в публично заседание на двадесет и трети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Магдалена Г. Татарева Кръстева

при участието на секретаря Нонка Цв. Стоянова
като разгледа докладваното от Магдалена Г. Татарева Кръстева Гражданско дело № 20225230100382 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 432 КЗ

Производството по делото е образувано по повод предявени от Й. И. Д. и И. Й. Д. а представлявана от своя законен представител и баща Й. Д. срещу ЗАД „ДаллБогг: живот и здраве“ АД, искове с правно основание чл. 432 КЗ, с които се иска ответникът да бъде осъден да заплати на първия ищеца сума в размер на 11 000 лева, ведно със законната лихва върху главницата считано от датата на деликта 10.08.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, а на втория ищец сума в размер на 12 000 лева, ведно със законната лихва върху главницата считано от датата на деликта 10.08.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, които суми представляват обезщетение за неимуществени вреди претърпени болки и страдания от ищите вследствие ПТП от 10.08.2021г.

Ищите основават исковите си претенции на следните фактически твърдения: На 10.08.2021г. И. Й. приключила тренировката си таекуондо и се качила в МПС Мерцедес, Вито рег. № РВ****РТ, управлявано от Й. Д.- нейния баща, като ищите се запътили към дома си в гр. П.. Навлизайки в кръстовището при ул. „Г.Б.“ №**, предприемайки маневра завой на дясно с включен светлинен сигнал за нея били ударени от движещия се зад тях лек автомобил марка “Пежо 407“ с рег. № ***** управляван от Н. М.. В исковата молба се сочи, че М. предприел незаконосъобразна маневра- изпреварване от дясно, отнел предимството на водача Д. и причинил ПТП. Твърди се, че в следствие на инцидента и двамата ищци пострадали. В исковата молба се навеждат доводи, че автомобилът управляван от М. имал валидно сключена застраховка гражданска отговорност в ответното дружество по полица валидна до 23.11.2021 г., на което основание исковата претенция е насочена именно към ответника. Изложени са доводи, че както по отношение вредата претърпяна от Й. Д., така и по отношение вредата претърпяна от неговата дъщеря И. Д.а пред застрахователя - ответник са образувани преписки, като и по двете преписки е получен

отказ от заплащане на обезщетение за претърпените вреди.

В исковата молба се сочи, че в следствие на процесното ПТП ищецът Д. получил травми в областта на осмо и девето ребра, областта на гръдния кош, а дъщеря му И. Д.а, която се возила на дясната седалка, от която страна бил ударът изпаднала в състояние на силен шок, не можела да говори, започнала да трепери, поради което била откарана с линейка в спешното отделение на "МБАЛ Уни Хоспитал" ООД, където ѝ била поставена диагноза тежко стресово/панически състояние, треперене, труден говор, болки в гръден кош и дясна гръдна половина. Останала за наблюдения вечерта, като ѝ били извършени вливания на глюкоза и натриев бромат. В това време Д. бил силно притеснен от състоянието на дъщеря си и не обърнал внимание на собствените си болки. В исковата молба се сочи, че поради високото натоварване в болницата било препоръчано домашно лечение и след стабилизиране на детето било изписано. И. Д.а повече от две седмици прекарала в леглото, като за ежедневните ѝ нужди се грижел баща ѝ, тъй като двамата живеели сами. Сочи се, че И. изпитвала силни болки в областта на гръдния кош вследствие поставения колан и можела да лежи само по гръб. Били ѝ изписани обезболяващи, които приемала всекидневно в продължение на 2 седмици. Твърди се, че в резултат на силния стрес възникнала нужда от консултация с психолог, който след проведена консултация установил реакция на тежък стрес и разстройство в адаптацията. Сочи се, че в следствие на инцидента при И. се отключило неврологично нарушение на темпо-ритмичната организация на речта (закване), както и енуреза (нощно напикаване). Сочи се, че гореописаните симптоми продължават и към момент на предявяване на исковата молба, а възстановяването на детето протича бавно, наблюдава се нарушение на съня, чести кошмари и съпреживяване на инцидента отново и отново. Поради което се моли претърпените от нея болки и страдания да бъдат обезщетени, като се претендира обезщетение в размер на 12 000 лева.

В исковата молба се сочи, че самият Й. Д. също пострадал от инцидента, като няколко дни след него, поради изпитвани болки, се консултирал с ортопед-травматолог д-р Н. Н., тъй като болките му не отшумявали. След преглед му била поставена диагноза: контузия на гръдния кош в ляво, болка и травма в областта на осмо и девето ребро и лявата гръдна половина, като му било назначено медикаментозно лечение, а шията му била обездвижена с мека превръзка и домашен режим. Твърди се, че две седмици Й. прекарал в дома си, грижейки се за себе си и за дъщеря си, като личният му лекар го посещавал в дома му, за да следи състоянието му, а приятели и роднини го снабдявали с храна и медикаменти. Сочи се, че на Д. му били изписани обезболяващи, които приемал всекидневно в продължение на две седмици. Твърди се, че поради травмите нанесени му от поставения предпазен колан в областта на ребрата и шията можел да лежи само по гръб, като симптомите и дискомфорта продължават и към момента на подаване на исковата молба. Твърди се, че Д. е изключително травмиран от инцидента, дезориентиран и емоционално нестабилен, трудно спи, сънува кошмари, няма апетит и желание за работа и социални контакти. Твърди се, че това се отразява на взаимоотношенията му с близки, приятели, клиенти и колеги и цялостния му начин на живот. Стресът и физическите увреждания отключили силни болки в поясната област, което било притеснително за Д., тъй като реализира доходи осъществявайки ремонтни дейности, което предполага високо физическо натоварване. Сочи се, че поради болките, които все още изпитва Д. се налага периодичен прием на обезболяващи. Поради което се моли претърпените от нея болки и страдания да бъдат обезщетени, като се претендира обезщетение в размер на 11 000 лева.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил писмен отговор от ответника, в който се

оспорва представителната власт на процесуалния представител на ищите, във връзка с твърденията в исковата молба по отношение това, че Й. Д. е неконтактен и дезориентиран, като се моли да се назначи смесена психологическа психиатрична експертиза. Излага се, че исковата молба е нередовна, доколкото не е посочена банкова сметка по реда на чл. 127, ал. 4 ГПК. В отговора на исковата молба е оспорен механизмът на ПТП, поради което не може да се направи извод, че вина за ПТП има М.. Оспорен е представения констативен протокол в частта описващ механизма на ПТП, както и АУАН № GA***** в същата част. Изложени са твърдения, че отговорността за възникване на процесното ПТП е на ищеца – водач, тъй като същият е направил заход към завоя по такъв начин, че е преградил възможността за изпреварване отляво, поради което водачът на л.а. „Пежо 407“ е бил принуден да мине от дясната му страна, като са изложени твърдения, че при предприемане на маневрата завой надясно ишецът не е включил съответния светлинен сигнал – десен мигач. В евентуалност се сочи, че тези действия на ищеца водят до съпричиняване на ПТП, поради което е направено възражение за съпричиняване. В отговора на исковата молба са оспорени твърденията на ищите за твърдения висок интензитет на претърпени болки и страдания, както и твърденията за остатъчни последици като страх и стрес. Посочено е, че по отношение ишецът Д. се касае за леки, меко тъканни повреди, които отшумяват относително бързо, в рамките на дни и без да оставят остатъчни последици. По отношение ищцата Д.а се твърди, че е лекувана с физиологичен разтвор, като много от посочените в исковата молба симптоми се дължат на предходно стресиращо събитие – напускането на семейството от страна на майката. Оспорени са твърденията за дълъг период на лечение, като се сочи, че претендираните обезщетения са в изключително завишен размер. Оспорена е дължимостта на претендираната лихвата, като се сочи, че с претенцията представена пред застрахователя е приложено бланкетно пълномощно, а не предвиденото от законодателя в чл. 338, ал. 3 – нотариално заверено пълномощно. Моли се да се отхвърлят исковите претенции. Претендират се разноси Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

Районен съд- П. е сезиран с кумулативно съединени иски с правно основание чл. 432 КЗ .

Притезателното имуществено право на увреденото лице спрямо застрахователя на делинквента за получаване на обезщетение за претърпени от деянието вреди се субсумира под правната норма, установена в разпоредбата на чл. 432, ал. 1 КЗ във вр. с чл. 498, ал. 3 КЗ, която разпоредба установява възможност за предявяване на претенцията на увреденото лице пред съд, единствено ако след получаване на писмената застрахователна претенция на увреденото лице по чл. 380 КЗ застрахователят не е платил в срока по чл. 496, ал. 1 КЗ, откаже да плати обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното или изплатеното обезщетение.

С разпоредбата на чл. 498, ал. 3 КЗ е установено, че допустимостта на прекия иск на увреденото лице при настъпване на застрахователно събитие е обвързана от предявяване на претенция за плащане пред застрахователя по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите. По този начин законодателят е въвел допълнителна процесуална предпоставка за възникване на право на иск на увреденото лице.

Следователно съдът дължи проверка както на общите условия, от които зависи

съществуването на правото на иск, така и на допълнителните /специални/ предпоставки - в конкретния случай, установените в разпоредбата на чл. 498, ал. 3 КЗ, а именно – отказ от страна на застрахователя за заплащане на обезщетение по подадено искане от увреденото лице. В случая в производството по делото са представени писмени доказателства, установяващи обстоятелството, че пострадалите лица са предявили претенцията си за получаване на обезщетение към застрахователя на делинквентата с представяне на всички необходими документи на основание чл. 498, ал. 2 КЗ, по която е образувана щета и застрахователното дружество е отказало в срока по чл. 496, ал. 1 КЗ или е заплатило обезщетение, с размера на което увреденото лице не е съгласно. Към исковите молби са представени както препис от претенцията отправена до ответното дружество за заплащане на обезщетение за претърпените вреди, така и уведомления изходящи от ответника № 28 Б и 28 А от 04.01.2022 г., от които се установява, че ответникът е отказал заплащане на застрахователно обезщетение доколкото е прието, че не е налице виновно поведение на водача застрахован при ответното застрахователно дружество. Това не се оспорва от ответника, видно от заявеното в отгоровата на исковата молба, поради което съдът намира, че исковата молба е предявена след изтичане на установения в разпоредбата на чл. 496, ал. 1 КЗ срок, считано от уведомяване на застрахователното дружество за претенцията по реда на чл. 380 КЗ, респ. същата е процесуално допустима.

На 10.08.2021 г. в гр. П., ул. „Г.Б.“ 12 между лек автомобил „Мерцедес Вито“ ДКН РВ****РТ управляван от Й. И. Д., в който се возела И. Й. Д.а и лек автомобил „Пежо 407“ ДКН ***** управляван от Н. М. е настъпило пътно-транспортно произшествие. В резултат на настъпилото ПТП ищецът Д. е получил контузия на гръдния кош в ляво и в лявата поясна област, както и контузия на дясното коляно, И. Д.а изпаднала в силно стресово състояние и отключила множество симптоми свързани с него във връзка с това ищите пред застрахователя „ЗАД ДаллБог: Живот и здраве“ АД е заведени щети № ****-*****/****-** и № *****.***.***, които щети са приключени с отказ за изплащане на застрахователно обезщетение.

От събраните по делото доказателства, а и това не е спорно между страните се установява, че гражданката отговорност на водача на лек автомобил „Пежо 407“ ДКН ***** към 10.08.2021 г. е обезпечена при ответното търговско дружество „ЗАД ДаллБог: Живот и здраве“ АД.

По делото са събрани гласни доказателства чрез разпита на свидетелите Н. С. М., С.А.К.-М. и И.К. – майка на ищеца Й. Д. и баба на ищцата И. Д.а. При разпита си свидетелят М. посочва, че е участвал в ПТП настъпило м. август в близост до РУ гр. П.. Свидателят изяснява, че е управлявал лек автомобил „Пежо 407“, като се е движил със скорост около 70 км.ч., когато се е ударил в лек автомобил „Мерцедес Вито“. Свидателят разяснява, че е предприел маневра изпреварване отдясно, не е видял мигача подаден от водача на Мерцедеса, който също предприел маневра – завой на дясно и двата леки автомобила се ударили. Свидателят посочва, че в лекия автомобил „Мерцедес Вито“ е имало двама човека, от които едно дете, което било закарано в болница.

При разпита си свидетел С.К.М., която работи в Спешна помощ на линейка във ФЦСП, посочва, че познава ищите като пациенти. Свидателят разяснява, че е била на работа, като в късния следобед бил подаден сигнал за ПТП. На място забелязала, че имало автомобил перпендикулярно на тротоара, като свидетелят посочва, че имало дете, което било в много силен стрес и не е било възможно да се влезе в контакт с него. Детето било с висок пулс и с многократни позиви за повръщане, след преглед на място

го закарали в "МБАЛ Уни Хоспитал" ООД.

При разпита си свидетел Ковачева посочва, че е била пред дома си на 10-ти август, когато се е реализирало ПТП, респ. е станала пряк очевидец на случилото се. Свидетелката разяснява, че непосредствено след случилото се детето И. била неадекватна, пиццала силно, като тя е придружила с линейката до болницата. Детето било изписано след 4-5 часа, като все още било разстроено и плачело, като цяла нощ продължило да плаче и се будило през два часа. Отказвало храна, като пиело само вода и сокове. Изпуснало се 3-4 пъти и започнало да заеква, поради което потърсили помощ от психолог. Свидетелката посочва, че детето още се страхува, не излиза сама на улицата, все още се изпуска. Свидетелят разяснява, че ищецът Й. също пострадал – болели го ребрата и врата, поради което няколко седмици не работил и приемал лекарства.

Съдът приема за достоверни показанията на всички свидетели, тъй като, преценени с всички други събрани по делото доказателства - арг. чл. 172 ГПК, те не са вътрешно противоречиви, житейски логични са, като последният възпроизвежда пред съда непосредствените си възприятия досежно случилото се.

По делото е допусната и приета съдебна автотехническа експертиза, в заключението на която се посочва, че водачът лек автомобил Мерцедес Вито, с цел да паркира пред дома си – перпендикулярно на тротоара предприел маневра завои на дясно, като с оглед размерите на автомобила, за да осъществи маневрата автомобилът се изнесъл в лявата лента на пътното платно и подал светлинен сигнал- мигач. В това време лек автомобил Пежо 407 се движил в дясната лента със скорост около 70 км.ч., не забелязал подадения светлинен сигнал – десен мигач и предприел маневра – изпреварване от дясно, поради което се реализирало процесното ПТП. Вещото лице уточнява, че предвид предприетата маневра скоростта на автомобил Мерцедес Вито била около 10-12 км/ч. Посочено е, че в този участък пътното платно е в добро състояние, като пътните платна са разделени със силно износена осева линия. Посочено е, че водачът на Мерцедес Вито е имал видимост към приближаващия се за него автомобил Пежо 407 посредством дясното външно огледало за обратно виждане, като в съдебно заседание вещото лице пояснява, че е имал възможност да възприеме приближаващия се автомобил Пежо 407 за около 4-5 секундни предвид високата скорост на автомобила. Ценена съобразно разпоредбата на чл. 202 ГПК съдът изцяло дава вяра на съдебно-автотехническата експертиза, доколкото с нея е даден обоснован отговор на всички поставени по делото въпроси.

По делото са допуснати и приети без възражения от страните съдебна медицинска експертиза по отношение на ищеца Й. Д. и комплексна съдебно-медицинска и психологична експертиза за ищеца И. Д.а. В заключението на съдебна медицинска експертиза се посочва, че след процесното ПТП Й. Д. е получил контузия на гръдния кош в ляво и в лявата поясна област, както и контузия на дясното коляно, като е налице причинно-следствена връзка между описаните увреждания и процесното ПТП. Изяснено е, че продължителността на оздравителния период е била около 2-3 седмици, като през този период са били предписани обезболяващи медикаменти. В съдебно заседание вещото лице пояснява, че през оздравителния период ищецът Д. е можел да се движи и спокойно се е обслужвал без необходимост от помощ. Вещите лица изготвили комплексната съдебно-медицинската и психологична експертиза посочват, че И. Д.а след процесното ПТП е получила контузия на гръдния кош в дясно, като това увреждане е получено вследствие процесното ПТП. Посочено е, че за около 4-5 дни е възможно изпитването на по-силна болка, а оздравителния процес е приключил в

рамките на 7-10 дни, като към момента на изготвяне на експертизата И. е соматично здрава. Вещото лице психолог е посочило в заключението, че И. разбира смисъла и значението на случилото се на 10.08.2021 г. Посочено е, че след инцидента И. е изпаднала в състояние на стрес с изразена тревожност и богата невротична симптоматика – многократното преработване на събитието допълнително засилва симптоматиката. Посочено е, че това емоционално напрежение се е изразило в негативни душевни преживявания. Изяснено е, че психотравменото събитие свързано с инцидента на пътя е оказала и оказва влияние върху поведението, емоционалното състояние и върху начина на живот. Посочено е, че към момента на изследването се наблюдават адаптивни стратегии за справяне в трудни житейски ситуации, добър контрол върху поведението, въпреки че се констатира състояние на лека тревожност и невротизъм. Изяснено е, че веднага след инцидента И. е получила остра стресова реакция, което представлява преходно разстройство- реакция на силен соматичен или психичен стрес, установява се и развитие на посттравматично стресово разстройство, като след инцидента и преживяната психотравма се появява неврологично нарушение на темпо-ритмичната организация на речна (заекване). Вследствие на силния стрес е отключена и енуреза (нощно напикаване). Изложено е, че периодът след травмата е съпроводен с дистрес, увеличена тревожност. Изяснено е, че не се констатира изменения в интелектуалната сфера, мислене, възприятия, представи, памет и интелект. Препоръчва се психологическа консултация и терапия. Съдът възприема заключенията на вещите лице като компетентно и безпристрастно дадени, дали пълен и обоснован отговор на всички поставени за решаване въпроси, поради което при постановяване на съдебния си акт цени фактическите (доказателствени) изводи, до които вещите лица са достигнали.

При така установеното от фактическа страна от правна съдът намира следното:

Съобразно релевираните фактически твърдения от ищите възникването на спорното право се обуславя от осъществяването на следните материални предпоставки (юридически факти): 1/ породени права на увредените срещу причинителя на вредата на основание чл. 45 ЗЗД (т.е. наличие на вреди, които да са причинени от деликвента, с неговото виновно и противоправно поведение) 2/ действително договорно правоотношение между деликвент и ответника по договор за Гражданска отговорност към момента на увреждането. Посочените предпоставки следва да бъдат доказани от ищеца. Ответникът следва да докаже фактите и обстоятелствата, на които основава своите възражения, както и възражението си за съпричиняване.

В конкретния случай, както бе посочено по-горе, между страните по делото не се спори, че към дата на ПТП-то – 10.08.2021 г. е съществувало действително договорно правоотношение между собственика на лек автомобил Пежо 407 – участник в инцидента и ответника „ЗАД Далл Богг:Живот и здраве“ АД.

Между страните по делото не е спорно, че на 10.08.2021 г. в гр. П., ул. „Г.Б.“ №** между лек автомобил Мерцедес Вито управляван от ищеца Д., в който се е возила и ищцата И. Д.а и лек автомобил Пежо 407 управляван от свидетеля М. е възникнало ПТП. Спорно по делото е механизмът на реализиране на процесното ПТП. От събраните по делото доказателства- свидетелските показания на свидетеля М., както и приетата по делото САЕ, която съдът кредитира изцяло, се установява, че пътно-транспортното произшествие е причинено по следния механизъм – водачът на л.а. Мерцедес Вито с цел да стигне до дома си е предприел маневра, завои на дясно, за което подал светлинен сигнал- мигач, като с оглед необходимостта от по-голям радиус на завиване се изнесъл в лявата пътна лента предназначена за насрещно движещите се.

В това време лекия автомобил Пежо 407 движещ се със скорост над допустимата за населеното място – около 70 км/ч. предприел забранена маневра – изпреварване от дясно вследствие на което ударил л.а. Мерцедес Вито, който в това време пресичал пътното платно, в което се движел лекият автомобил Пежо управляван от свидетеля М..

Съдът намира, че при движението си водачът на лекия автомобил „Пежо 407“ с рег. ***** е нарушил правилата за движение по пътищата, установяващи нормите, които следва да бъдат съблюдавани от водачите на моторни превозни средства при движение, като в отклонение с правилата се е движел със скорост над допустимата за населеното място (респ. нарушил е чл. 21, ал. 1 ЗДвП), като освен това е предприел забранена маневра – изпреварване от дясно, с което е нарушил разпоредбата на чл.41, ал. 1 ЗДвП. Следователно деянието на водача на автомобила е било противоправно, като последното съобразно установената в разпоредбата на чл. 45, ал. 2 ЗЗД презумпция е било виновно, доколкото и последната не бе оборена в настоящото производство чрез обратно доказване от ответника.

С т. 7 от Тълкувателно решение №1/2014г. по тълкувателно дело №1/2014г. ОСТК на ВКС е прието, че поведението на пострадалия, допринесло за увреждането, е основание да не се възлага отговорност за целия вредоносен резултат на деликвента, а само за част от него и не поражда за съда право на свободна преценка дали да намали или не обезщетението. С оглед направеното възражение в преклузивните срокове – с отговора на исковата молба, съдът намира, че тук следва да се разгледа неговата основателност с оглед събраните по делото доказателства. От събраните по делото доказателства следва да се направи обоснования извод, че в конкретния случай с поведението си ищецът Д. е допринесъл за настъпване на вредоносния резултат, доколкото той е бил длъжен при предприемане на маневрата завой на дясно да пропусне пътните превозни средства, преминаващи от дясната му страна, арг. чл. 35, ал. 2 ЗДвП. В случая водачът на лек автомобил Мерцедес Вито е бил длъжен да пропусне движещия се в дясната лента л.а. Пежо 407, като вещото лице (в о.с.з.) изясни, че с оглед характеристиките на пътния участък (наличие на лек завой) и скоростта на л.а. Пежо 407 водачът на Мерцедес Вито е имал възможност да възприеме движещия се л.а. Пежо единствено за около 4-5 секунди чрез дясното външно огледало за обратно виждане, т.е. макар и за кратък период от време ищецът е имал възможност да възприеме л.а. Пежо 407. Ето защо следва да се приеме, че поради нарушение на разпоредбата на чл. 35, ал. 2 ЗДвП ищецът Д. е допринесъл за причиняване на вредоносния резултат, като това съпричиняване следва да се определи на 30 % (така и Решение № ***** от 28.01.2022 г. по т. д. № *****/2020 г. на Първо т.о., ВКС).

От приетите по делото съдебно-медицинска експертиза и съдебно-медицинска и психологична експертиза се установява и че двамата ищци са претърпели неимуществени вреди изразяващи се в болки и страдания вследствие настъпилото ПТП.

По така изложените съображения настоящата съдебна инстанция счита, че всички елементи на фактическия състав, пораждащ деликтната отговорност на водача на л. а. „Пежо 407“ с рег. ***** – са осъществени в обективната действителност.

Предвид изложеното съдът намира претенциите за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди настъпили от процесното ПТП за доказани по основание. По отношение на размера им съдът намира следното:

Дължимото обезщетение по смисъла на разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД, се определя

от съда по справедливост. С Постановление № 4 от 23.12.1968г. на Пленума на ВС са дадени указания на съдилищата при определяне на размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди от деликт да вземат предвид обстоятелствата, при които е извършено увреждането. Изяснено е, че понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно, то е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението. Посочени са примерно обстоятелствата, които могат да бъдат релевантни, като на обезщетяване подлежат неимуществените вреди, които са в пряка причинна връзка с увреждането като размерът на дължимото обезщетение за неимуществени вреди според законовия критерий за справедливост се определя според вида и тежестта на причинените телесни и психични травми. Съобразно разпоредбата на чл. 52 ЗЗД размерът на обезщетението за неимуществени вреди трябва да е съобразен с обществения критерий за справедливост. Неимуществените вреди нямат парична оценка, поради което обезщетението за тях се определя по вътрешно убеждение от съда. Справедливостта, като критерий за определяне паричния еквивалент на моралните вреди, включва винаги конкретни факти, относими към стойността, която засегнатите блага са имали за своя притежател. В този аспект справедливостта по смисъла на чл. 52 ЗЗД се извежда от преценката на конкретните обстоятелства, които носят обективни характеристики - характер и степен на увреждане, начин и обстоятелства, при които е получено, последици, продължителността и степен на интензитет, възраст на увредения, обществено и социално положение. Удовлетворяването на изискването за справедливост по чл. 52 ЗЗД налага при определяне на размера на обезщетенията за неимуществени вреди да се отчита и обществено - икономическата конюнктура в страната към момента на увреждането. Същевременно обезщетението не следва да надвишава този достатъчен и справедлив размер, необходим за обезщетяването на конкретно претърпените неимуществени вреди, които могат, и поначало са различни във всеки отделен случай, тъй като част от гореизброените критерии и обстоятелства, релевантни за определяне размера на дължимото обезщетение, могат да са подобни или дори еднакви (по вид или в количествено измерение) при съпоставка на отделни случаи, но изключително рядко те могат да са идентични изцяло. В същия смисъл е и застъпената в множество съдебни актове на ВКС, постановени по реда на чл.290 ГПК (Решение № 93/23.06.2011г. по т.д. № 566/2010г. на ВКС, II т.о., Решение № 111/01.07.2011г. по т.д. № 676/2010г. на ВКС, II т.о, Решение № 104/25.07.2014г. по т.д. № 2998/2013г. на ВКС, I т.о., , Решение № 223 от 27.12.2016 г. на ВКС по гр. д. № 1839/2016 г., III г. о., ГК, Решение № 100 от 12.04.2017 г. на ВКС по гр. д. № 3834/2016 г., IV г. о.и др.).

По отношение вредите претърпени от ищеца Й. Д.:

От приетата по делото съдебно-медицинска експертиза се установява, че на ищеца са причинени следните травматични увреждания: контузия на гръдния кош в ляво и в лявата поясна област, както и контузия на дясното коляно.

В конкретния случай от събраните по делото доказателства се установява, че ищецът Д. към момента на инцидента е бил на възраст от 42 години, като в следствие на полученото увреждане е изпитвал интензивни болки непосредствено след инцидента, като периода на възстановяване е продължил около 2-3 седмици болки, съобразно заключението на вещото лице. От събраните по делото доказателства (вкл. свидетелските показания) не се установи да са налице други увреждания – соматични или психологични. При така установените съществуващи обстоятелства справедливият размер на обезщетението за неимуществените вреди, търпени от ищеца следва да се

определени в размер на 900 лв. – представляващо неимуществените вреди от всички обстоятелства, свързани с лишаване на увредения от пълноценното човешкото съществуване и активности в рамките на оздравителния период. В конкретния случай меродавни за определяне на глобалното обезщетение са обстоятелствата, че с противоправното деяние е причинена лека телесна повреда по смисъла на наказателния кодекс, която се характеризира със значителният интензитет на търпените болки само в първите дни след инцидента, през който период ищецът е имал възможност да се движи и самообслужва, а оздравителния период е сравнително кратък – за около 2-3 седмици изцяло е възстановено здравословното състояние на ищеца. Като се имат предвид тези обстоятелства, наред с нивото на икономическо благосъстояние в страната и установеният размер на месечната минимална работна заплата, обезщетение от 900 лв. за търпените от ищеца причинени от пътнотранспортното произшествие неимуществени вреди се явява справедливо по смисъла на чл.52 ЗЗД. Така определеното обезщетение следва да се редуцира с 30 % с оглед разпоредбата на чл. 51, ал. 3ЗД. Ето защо в полза на ищеца Й. Д. следва да се присъди обезщетение в размер на 600 лева.

По отношение ищецът И. Д.а:

От приетата по делото комплексна съдебно-медицинска и психологична експертиза се установява, че към момента на приключване на съдебното дирене същата е соматично оздравяла, но от психологична гледна точка са препоръчано консултации с психолог с оглед преодоляване на травмата.

В конкретния случай от събраните по делото доказателства се установява, че ищецът Д.а към момента на инцидента е бил на възраст от 11 години, като в следствие на инцидента е изпаднала в състояние на остра стресова реакция, като е получила и леки наранявания на гръден кош вдясно (без счупвания). Острата стресова ситуация, в която е изпаднала е довела до поява на симптоми – заекване, изпускане на сън, сънуване на кошмари. Вследствие инцидента Д.а е получила и посттравматично стресово разстройство. Периодът на травмата е бил съпроводен с дистрес и увеличена тревожност. При така установените съществуващи обстоятелства справедливият размер на обезщетението за неимуществените вреди, търпени от ищеца следва да се определени в размер на 11 000 лв. – представляващо неимуществените вреди от всички обстоятелства, свързани с лишаване на увредения от пълноценното човешкото съществуване и активности в рамките на оздравителния период, който продължава и към настоящия момент. В конкретния случай меродавни за определяне на глобалното обезщетение са остротата на симптомите, които са съпроводили стресовата ситуация, наложила прием в болнично заведение непосредствено след инцидента за овладяване на психологичното състояние на детето. Категорично невъзможността за изразяване (заекване) и енуреза (нощно напикаване) проявени в изключително деликатна възраст – при навлизане в пубертета водят до силен емоционален и психологически дискомфорт у ищцата, който продължава и към настоящия момент - повече от година след инцидента (при изслушването си в о.с.з. от 23.01.2023 г. вещото лице посочва, че все още са налице проблеми с храненето и промяна в темпоритъма на речта). Освен това от показанията на св. М. – служител в „Бърза помощ“ се установи острото състояние на ищцата Д.а непосредствено след инцидента- същата е била неконтактна, като е пищяла силно. Несъмнено преживяването на подобно стресово събитие и то на възраст от 11 години води до сериозни последствия за психичното състояние на индивида. Именно тези последствия се установиха по делото. Св. Ковачева даде подробни сведения за нощта непосредствено след инцидента, през която детето е било

изключително неспокойно и е отказвало прием на храна. Като се имат предвид тези обстоятелства, наред с нивото на икономическо благосъстояние в страната и установеният размер на месечната минимална работна заплата, обезщетение от 11 000 лв. за търпените от ищеца причинени от пътнотранспортното произшествие неимуществени вреди се явява справедливо по смисъла на чл.52 ЗЗД. Така определеното обезщетение следва да се редуцира с 30 % с оглед разпоредбата на чл. 51, ал. 3ЗД. Ето защо в полза на ищеца И. Д. следва да се присъди обезщетение в размер на 7 700 лева.

Предвид изложеното настоящият съдебен състав намира, че предявените искиове с правно основание чл. 432 КЗ във вр. с чл. 45 ЗЗД за осъждане на ответника да заплати обезщетение на ииците за претърпени от тях неимуществени вреди в резултат на инцидент - ПТП от 10.08.2021г, следва да бъдат частично уважени. По отношение на ищеца Й. Д. искът следва да се уважи за сума в размер на 600 лева, като над този размер до предявени от 11 000 лева следва да се отхвърли. По отношение на ищеца И. Д.а искът следва да се уважи до размера от 7 700 лева, като над този размер до предявеният от 12 000 лева следва да се отхвърли.

С Решение № ***** от 03.11.2022 г. по т. д. № *****/2021 г. на Първо т.о., ВКС е прието, че в хипотезата на пряк иск от увреденото лице срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ дължи заплащане на лихвите за забава от по-ранната от следните дати: датата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от застрахования на основание чл.430, ал.1, т.2 от КЗ, или от датата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от увреденото лице, или от датата на предявяване на претенцията на увредения пред застрахователя за заплащане на застрахователно обезщетени. В решение № 36 от 12.05.2014 г. по т.д. № *****/2013 г. на ВКС, I т.о., ВКС е прието относно предявяването на искане за заплащане на лихви, че не е необходимо да се спазват изискванията на чл.214 ГПК, както и че липсват ограничения относно крайния момент на предявяване на това искане. Като това разрешение се прилага и в производството по прекия иск чл.432, ал.1 КЗ, доколкото Кодексът на застраховането в сила от 01.01.2016 г. предвижда като абсолютна процесуална предпоставка за предявяването на прекия иск на увреденото лице спрямо застрахователя на делинквента по застраховка „Гражданска застраховка“ на автомобилистите - отправянето на писмена застрахователна претенция спрямо застрахователя по реда на чл.380 КЗ. В конкретния случай от данните по делото се установява, че увредените лица са предявили претенцията си пред ответното дружество на 04.10.2021 г., поради което следва да се приеме, че именно от този момент се дължи и лихвата за забава, която е дължима до окончателното изплащане на сумата.

По отношение на разноските:

На основание чл. 81 във вр. с чл. 78, ал. 1 ГПК, ответникът дължи възстановяване на направените от ищец деловодни разноски по производството, съразмерно на уважената част от исковите (8300 лева уважена част от предявени искиове в размер на 23 000 лева). Ето защо в полза на ишците следва да се присъдят разноски в размер на 483,56 лв. от които 303,13 лева – държавна такса 180, 43 лв. -депозити за съдебни експертизи, доколкото същите са своевременно поискани. Не следва да се присъждат разноски за един адвокат, доколкото по делото липсват доказателства, че такива са реално сторени съобразно разясненията дадени с т. 1 на Тълкувателно решение № 6 от 06.22.2013 г. по тълкувателно дело № 6 от 2012 г. на ОСГТК, ВКС.

Съобразно изхода на делото, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, следва да бъдат присъдени разноски и в полза на ответника съобразно отхвърлената част от исковите претенции. Ето защо в полза на ответника следва да се присъдят разноски в размер на 278,01 лв., от които 255,65 лева – депозити за вещи лица и 22,36 лв.- депозит за съдебно удостоверение и свидетел.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА, на основание чл. 432 КЗ „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и здраве" АД ЕИК 200299615 със седалище и адрес на управление: гр. С., район Изгрев, ж.к. Д., бул. „Г.М. Д.“ № 1 да заплати на Й. И. Д. ЕГН: ***** с постоянен адрес: гр. П., ул. „Г.Б.“ №** сума в размер на **600 лева** – обезщетение за неимуществени вреди претърпени от ПТП от 10.08.2021 г. реализирано в гр. П., изразяващи се в болки и страдания от причиняване на лека телесна повреда, ведно със законната лихва от дата на предявяване на претенцията пред застрахователя - 04.10.2021 г. до окончателното изплащане на сумата, като ОТХВЪРЛЯ иска над уважения размер от 600 лв. до предявения размер от 11 000 лева, която сума да бъде заплатена по банкова сметка IBAN: *****.

ОСЪЖДА, на основание чл. 432 КЗ „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и здраве" АД ЕИК 200299615 със седалище и адрес на управление: гр. С., район Изгрев, ж.к. Д., бул. „Г.М. Д.“ № 1 да заплати на И. Й. Д.а ЕГН: ***** , действаща чрез своя баща и законен представител Й. И. Д. ЕГН: ***** и двамата с адрес: гр. П., ул. „Г.Б.“ №** сума в размер на **7 700 лева** – обезщетение за неимуществени вреди претърпени от ПТП от 10.08.2021 г. реализирано в гр. П., изразяващи се в болки и страдания от причиняване на лека телесна повреда, ведно със законната лихва от дата на предявяване на претенцията пред застрахователя - 04.10.2021 г. до окончателното изплащане на сумата, като ОТХВЪРЛЯ иска над уважения размер от 7700 лв. до предявения размер от 12 000 лева, която сума да бъде заплатена по банкова сметка IBAN: BG19UNCR 7000 4524 6036 25 , при банка „Уникредит Булбанк“ АД .

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и здраве" АД ЕИК 200299615 със седалище и адрес на управление: гр. С., район Изгрев, ж.к. Д., бул. „Г.М. Д.“ № 1 да заплати на И. Й. Д.а ЕГН: ***** , действаща чрез своя баща и законен представител Й. И. Д. и Й. И. Д. ЕГН: ***** и двамата с адрес: гр. П., ул. „Г.Б.“ №** сума в размер общо на 483,56 лв. – разноски за първоинстанционното производство.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, И. Й. Д.а ЕГН: ***** , действаща чрез своя баща и законен представител Й. И. Д. и Й. И. Д. ЕГН: ***** и двамата с адрес: гр. П., ул. „Г.Б.“ №** да заплатят на „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и здраве" АД ЕИК 200299615 със седалище и адрес на управление: гр. С., район Изгрев, ж.к. Д., бул. „Г.М. Д.“ № 1 сума в размер общо на 278,01 лв. – разноски за първоинстанционното производство.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Окръжен съд-Пазарджик в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – П.: _____